

Udgivet 12.04.2023

Bekæmp kæmpebjørneklo på din bedrift

Rodstikning, slåning og afhugning er forskellige brugbare strategier, når du skal bekæmpe kæmpebjørneklo. Hvis kommunen har vedtaget en indsatsplan, der omfatter din jord, har du pligt til at bekæmpe kæmpebjørneklo.

Af Malene Theilgaard

Bekæmpelse af mindre bestande

Mindre bestande af bjørneklo kan bekæmpes med rodstikning og/eller skærmkapning.

Rodstikning

Rodstikninger den bedste strategi til bekæmpelse. Fordelen ved rodstikning er, at planten dør med det samme. Hvis rodstikning udføres systematisk, er det en meget effektiv bekæmpelsesmetode, som gør det muligt at udrydde en bestand. Det er en fordel at komme i gang i slutningen af april eller begyndelsen af maj. Rodstikning er lettest om foråret, når planterne er små, eller om efteråret hvor bladene ikke længere er saftfyldte.

- Skær roden over med en skarp spade lige under vækstpunktet i ca. 2-3 cm's dybde.
- Det er vigtigt at få den øverste del af roden med, da vækstpunktet sidder her.
- Undgå at de opgravede rodstykker får kontakt med fugtig jord efterfølgende, så de ikke gror videre.

Skærmkapning

Skærmkapning kan hæmme væksten af kæmpebjørneklo. Ved at fjerne skærme fra planten, forhindres frøsætningen og spredning af bestanden kan mindskes. Skærmkapning anbefales ikke som eneste bekæmpelsesform, men som nødløsning hvis bekæmpelsen har fejlet.

- Fjern skærmene, når de blomstrende planter begynder at sætte frø. Her har roden et lavt energiindhold, og planten har derfor ikke energi til at skyde igen.
- Kap skærmene af, inden frøene bliver modne og adskilles helt fra stænglen, så frøene ikke er i stand til at modne færdigt.
- Kap så højt oppe som muligt, for at undgå at frøene får energi til modning fra den resterende del af stænglen.
- Hvis skærmene kappes som anbefalet og rettidigt, er det ikke nødvendigt at samle og fjerne de afkappede skærme.

- Det er vigtigt at genbesøge den skærnkappede bestand og lave opfølgende behandling, fordi planterne vil sætte nye skud.

Foto: Bent Nielsen, Pixabay

Bekæmpelse af store bestande

Jordbehandling kan være en effektiv måde at bekæmpe bjørneklo ved en stor bestand. Afgræsning kan udsulte planterne.

Jordbehandling

- Fræsning, pløjning eller harvning tre-fire gange fra april til september forventes at kunne udrydde frøbanken indenfor to til fem år.
- Jordbehandling skal kun udføres på arealer, hvor det er tilladt.

Afgræsning/slåning

Afgræsning er en effektiv og billig metode til at bekæmpe store bestande. Ved afgræsning æder dyrene plantens overjordiske dele og planten udsultes. Det kræver dog et moderat til højt græsningstryk at holde bjørneklo nede.

- Får og kvæg er effektive til at æde bjørneklo. Særlig fåreracerne: Gute, Spelsau, Lüneburger og Såne, samt kvægracerne: Galloway, Skotsk Højland og Dexter er særligt velegnede.
- Hvis græsning anvendes helt ned til en sø eller vandløb, skal man sikre sig, at det specifikke vandløbsregulativ tillader det.
- Ved en stor bestand kan det være nødvendigt at slå planterne ned inden græsningen begyndes.
- Vær opmærksom på om dyrene får skader af bjørnekloens saft.

Slåning kan stresser planten og hæmme væksten. Ved store arealer hvor der ikke kan udføres rodstikning eller etableres græsning, kan slåning være relevant. Udryddelse af bjørneklo ved slåning kræver en tidshorisont på op til 20 år, med gentagne slåninger hvert år.

Beskyt dig mod saft fra kæmpebjørneklo

- Dæk altid huden til med handsker og vandafvisende tøj
- Hav altid vand og sæbe i nærheden når du udfører bekæmpelse
- Undgå sollys i mindst 48 timer ved kontakt med plantesaft på huden.

Læs mere

Vejledning til bekæmpelse af kæmpebjørneklo (Miljøstyrelsen) (<https://mst.dk/natur-vand/natur/invasive-arter/hvad-kan-du-selv-goere-invasive-arter/bekaempelse-bjoerneblo/>)

Videoer om bekæmpelse af kæmpebjørneklo

Der findes en række videoer om kæmpebjørneklos biologi, regler og love, rodstikning, slåning, græsning, skærmmkning og udstyr til beskyttelse.

- Introduktion og kæmpebjørneklos biologi [Introduktion til Bjørneklo og plantens biologi - SEGES TV](https://www.seges.tv/video/28122516/introduktion-til-bjoerneblo-og-plantens-biologi) (<https://www.seges.tv/video/28122516/introduktion-til-bjoerneblo-og-plantens-biologi>)

- Forskellige stadier af bjørneklo og det rigtige tidspunkt for bekæmpelse [Forskellige stadier af bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122511/forskellige-stadier-af-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122511/forskellige-stadier-af-bjorneklo)
- Hvorfor det er vigtigt at bekæmpe bjørneklo som økologer [Hvorfor er bekæmpelse af bjørneklo vigtigt for økologer? - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122508/hvorfor-er-bekaempelse-af-bjorneklo-vigtigt-for\)](https://www.seges.tv/video/28122508/hvorfor-er-bekaempelse-af-bjorneklo-vigtigt-for)
- Rodstikning [Rodstikning af Bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122505/rodstikning-af-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122505/rodstikning-af-bjorneklo)
- Slåning [Bekæmpelse af Bjørneklo vha. slåning - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122494/bekaempelse-af-bjorneklo-vha-slaining\)](https://www.seges.tv/video/28122494/bekaempelse-af-bjorneklo-vha-slaining)
- Græsning [Græsning som bekæmpelse af Bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122496/graesning-som-bekaempelse-af-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122496/graesning-som-bekaempelse-af-bjorneklo)
- Skærmbapning [Skærmbapning af Kæmpe bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122507/skaermkapning-af-kaempe-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122507/skaermkapning-af-kaempe-bjorneklo)
- Udstyr til beskyttelse [Udstyr til beskyttelse, når du bekæmper Bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122502/udstyr-til-beskyttelse-naer-du-bekaemper-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122502/udstyr-til-beskyttelse-naer-du-bekaemper-bjorneklo)
- Regler og love [Regler og love om bekæmpelse af Bjørneklo - SEGES TV \(https://www.seges.tv/video/28122497/regler-og-love-om-bekaempelse-af-bjorneklo\)](https://www.seges.tv/video/28122497/regler-og-love-om-bekaempelse-af-bjorneklo)

Regler for bekæmpelse

Hvis kommunen har vedtaget en indsatsplan for bjørneklo, der hvor du har jord, har du pligt til at bekæmpe planten. Find oplysninger om indsatsplaner, frister og hvilke bekæmpelsesmetoder, du kan bruge, på din kommunes hjemmeside.

Kravet om bekæmpelse er fastlagt i [bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo \(https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/842\)](https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/842). Heraf fremgår blandt andet:

§2 Bekæmpelse af kæmpebjørneklo skal medføre, at den enkelte plante inden for indsatsområdet dør. Bekæmpelsen skal endvidere udføres på en sådan måde, at den enkelte plante på intet tidspunkt i indsatsperioden reproducerer sig selv.

Hvis kommunen ved en kontrol finder kæmpebjørneklo, som ikke er bekæmpet efter indsatsplanens bestemmelser, får ejeren/brugeren af arealet et påbud om at foretage bekæmpelsen. Dette med en frist på mindst 14 dage.

Hvis et påbud ikke efterkommes, kan det straffes med bøde, og kommunen kan iværksætte bekæmpelsen. I bekendtgørelsen er det anført, at kommunen i valg af bekæmpelsesmetode skal tage hensyn til blandt andet økologisk drift af arealet:

§ 5. Stk. 3. Når kommunen foretager bekæmpelse, skal der tages størst muligt hensyn til landbrugsdriften i indsatsområdet som berøres af bekæmpelsen, herunder skal det sikres, at den valgte bekæmpelsesmetode ikke er til skade for økologiske bedrifter eller er i modstrid med anden regulering for arealet, samt at der ved valg af bekæmpelsesmetode tages størst muligt hensyn til det omgivende miljø.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

For mere information

Birgit Ingvorsen

Chefkonsulent

Regler, tilskud

+45 23 74 37 98

biin@icoel.dk